

Vastineen antaminen Itä-Suomen hallinto-oikeudelle Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymistä koskeviin valituksiin

Kunnanhallitus 01.09.2025 § 185

402/10.02.02/2021

Liperin kunnanvaltuuston päätökseen 26.5.2025 § 40, jolla se on hyväksynyt Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan, on jätetty kaksi yksityisen tekemää valitusta. Itä-Suomen hallinto-oikeus on pyytänyt 8.7.2025 lausuntoa ja asiakirjoja valituksiin 1476/2025 ja 1523/2025 liittyen. Kunnan tulee:

- Antamaan lausuntonsa asiasta. Lausunnon tulee sisältää selostus asiasta, vastaus valittajan esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausuma esitetystä selvityksestä.
- Toimittamaan kaikki valituksenalaisen päätöksen perusteena olleet asiakirjat ja muu tarvittava selvitys.

Lausunto ja pyydyt asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle viimeistään 29.8.2025. Liperin kunta pyysi ja sai määräpäivään jatkoajan 30.9.2025 saakka.

Valituksen 1476/2025 vaatimukset:

Valittaja vaatii, että ensisijaisesti kyseinen päätös tulisi kumota ja toissijaisesti vaaditaan, että hallinto-oikeus palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi esitetyin lisäselvityksin. Perusteina ovat (tiivistelmä):

- Puuttuvat selvitykset valtakunnallisen linjauksen vaikutuksista. Valtioneuvoston puoliväliriihessä keväällä 2025 on energia-alan kasvutoimena esitetty, että tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyys olemassa olevasta asutuksesta tulisi olla kahdeksan (8) kertaa voimalan kokonaiskorkeus. Korpivaaran tuulivoimaloiden suunniteltu korkeus on 250 metriä, jolloin ohjeellinen etäisyys olisi 2 kilometriä. Tällaiset linjaukset tulee huomioida kaavoituksessa osana kaavan vaikutusten arviointia. Osayleiskaavassa ei ole esitetty selvitystä siitä, miten kyseinen valtakunnallinen ohjaus vaikuttaisi hankkeeseen. Tällöin kaavan vaikutuksia ei ole arvioitu riittävällä tarkkuudella, mikä on maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n vastainen.
- Pysyvä asutusta on alle kahden kilometrin etäisyydellä suunnitelluista voimaloista. Tämä heikentää asukkaiden asumisviihtyvyyttä ja voi vaikuttaa terveyteen tai turvallisuuteen esimerkiksi melu- ja välkevaikutusten kautta. Maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n mukaan kaavan tulee edistää terveellisen ja turvallisen elinympäristön toteutumista. Lisäksi 54 § edellyttää riittävää selvityspohjaa vaikutusten arvioimiseksi. Näiltä osin päätöksentekoa voidaan pitää puutteellisesti valmisteltuna.
- Hallintolain periaatteiden ja huolellisuusvelvoitteen perusteella kunnan olisi tullut edellyttää hanketoimijalta em. valtioneuvoston

linjauksen vaikutusten selvittämistä hankkeen toteutukseen ja asukkaiden oloihin. Selvityksen puuttuminen on voinut vaikuttaa olennaisesti valtuuston päätökseen.

Valituksen 1523/2025 vaatimukset:

Valittaja vaatii, että kyseinen päätös tulee kumota ja hallinto-oikeus palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Perusteina ovat (tiivistelmä):

- Puutteellinen arkeologinen selvitys kahden muinaisjäänneksi katsottavan rajapyykin osalta (Pykäläsärkkä ja Sammalsuo). Esitetään epäily arkeologisen inventoinnin riittävydestä. Läheistä Täyssinänrauhan rajaa ei ole huomioitu selvityksessä tai tuulivoimaloiden, teiden ja soranoton ym. rakentamisessa. Päätös on puutteellisesti valmisteltu ja siten muinaismuistolain ja hallintolain vastainen.
- Tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyydeksi on esitetty sosiaali- ja terveysministeriön ohjeessa esitetty 2 km. Samoin viitataan hallituksen linjaukseen, jossa alueilla, jossa ei ole maakuntakaavan tuulivoimala-aluetta, olisi vähimmäisetäisyys tuulivoimalasta oltava em. 2 km. Tätä lähempänä sijaitsee kaavassa neljä asuinrakennusta.
- Em. hallituksen kirjaus olisi tullut selvittää vaikutuksineen ennen kaavan hyväksyntäpäätöstä.
- Viitataan myös alueidenkäyttölain vaikutusten selvittämiseen.
- Puolustusvoimilta olisi tullut tiedustella tuulivoimaloiden rakentamispaikan siirtovaikutuksista kaavan valmisteluvaikutuksista.

Päätös on edellä mainituilta osin hallintolain ja alueidenkäyttölain vastainen.

Liperin kunnan lausunto ja vastineet valituksiin

Valituksia jätettiin yhteensä kaksi kappaletta. Valitusperusteina oli vedottu kahteen aihepiiriin: 1) Arkeologisten selvitysten puutteellisuus ja 2) Tuulivoimaloiden etäisyys asuinkiinteistöistä. Alla tekstissä on käsitelty aihepiirejä yhteisesti molempien valituksien osalta.

1) Arkeologisten selvitysten puutteellisuus.

Valittajat ovat vedonneet valituksessaan siihen, että arkeologiset selvitykset olisi tehty puutteellisesti. Esimerkkeinä valittajat esittävät, että alueen keskellä sijaitsevaa rajapyykkiä, tai alueen läheisyydessä kulkevaa historiallista Täyssinänrauhan rajaa ei olisi huomioitu.

- Vastineena todetaan, että arkeologiset selvitykset on laatinut vuonna 1988 perustettu konsulttiyritys, jolla on yli tuhannen inventoinnin laadintakokemus. Selvitys on perustunut sekä maastokäynteihin että käytettävissä olevaan tausta-aineistoon. Selvitys on tehty voimassa olevan lain ja vakiintuneiden käytäntöjen mukaisesti, noudattaen riittävää huolellisuutta.

- Valituksessa mainittu rajakivi sijoittuu kaavassa maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jolle ei ole osoitettu rakentamista, kuten tuulivoimaloiden aluetta tai huoltotietä. Etäisyyttä lähimpään tuulivoima-alueeseen on noin 360 metriä.
- Lausunnossaan kaavaehdotuksesta Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo pitää selvitystä asianmukaisena ja toteaa: ”Kaava-alueen arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet on tuotu esiin asianmukaisella ja selkeällä tavalla eikä niihin suunnitelman mukaan tule kohdistumaan merkittäviä kielteisiä vaikutuksia. Museoviranomaisella ei tältä osin ole asiasta erityistä huomautettavaa.”
- Mikäli tuulivoimapuiston jatkokehityksen tai rakentamisen aikana maastosta löytyisi muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita, joita kaavoituksen aikana tehdyissä selvityksissä ei olisi havaittu, on toimijalla muinaismuistolaissa tarkoitettulla tavalla velvollisuus olla vahingoittamatta kohdetta ja ilmoittaa löydöksestä museovirastolle, kaavamääräyksistä riippumatta.

Näin ollen todetaan, että valitus on tältä osin perusteeton.

2) Tuulivoimaloiden etäisyys asuinkiinteistöistä

Molemmissa valituksissa Valittajat vetoavat Valtioneuvoston puoliväliriihessä keväällä 2025 esitettyyn linjaukseen, jonka mukaan sellaisten tuulivoimaloiden, jotka eivät sijoitu voimassa olevan maakuntakaavan tuulivoima-alueelle, vähimmäisetäisyys olemassa olevasta asutuksesta tulisi olla kahdeksan (8) kertaa voimalan kokonaiskorkeuden verran. Kyseinen vaatimus on kirjattu myös 16.5.2025 annettuun luonnokseen hallituksen esityksestä uudeksi alueidenkäyttölainsäädännöksi. Luonnos on ollut lausunnoilla 11.7.2025 saakka ja sen arvioitu esittelyviikko on 43/2025. Lain on suunniteltu tulevan voimaan vuoden 2026 aikana.

- Luonnoksessa esitetyn siirtymäsäännöksen mukaan: kaavoja, jotka on asetettu ehdotuksena julkisesti nähtäville ennen tämän lain voimaantuloa, laadittaessa ja hyväksyttäessä noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.
- Kyseessä on lisäksi vasta hallituksen esityksen luonnos, jonka yksityiskohdat voivat muuttua jopa olennaisesti ennen lain hyväksymistä ja voimaantuloa.
- Korpivaaran tuulivoimalat sijoittuvat Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa 2040, 2. vaihe (energia ja maisemat, hyväksytty 9.6.2025), osoitetulle tuulivoima-alueelle, joten edes voimaan tullessaan esitetty etäisyysvaatimus ei koskisi Korpivaaran tuulivoimaloita.
- Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaava on valmisteltu ja etäisyydet ja vaikutukset asuin- ja lomarakennuksiin on arvioitu asianmukaisesti voimassa olevan lainsäädännön ja käytäntöjen

mukaisesti, eikä esitetyllä uudella linjauksella ole vaikutusta Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan lainmukaisuuteen.

- Voimassa olevassa lainsäädännössä ei ole määrätty tuulivoimaloille kiinteää etäisyyttä asuin- tai lomarakennuksiin, vaan riittävä etäisyys määritellään tosiasiallisten vaikutusten mukaisesti, pääasiassa suorittamalla melu- ja välkemallinnukset suunnitellulla voimalamallilla. Tuulivoimaloiden melulle asetetut ohjearvot on annettu Valtioneuvoston asetuksessa tuulivoimaloiden ulkomelutasojen ohjearvoista (1107/2025). Tuulivoimaloiden välkkeelle ei ole Suomessa asetettu ohjearvoja, mutta vakiintuneesti Ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti on käytetty muiden maiden vastaavia suosituksia, ja usein ohjearvona onkin pidetty max 8h/vuosi. Korpivaaran osayleiskaavan valmistelussa suoritetuissa melu- ja välkemallinnuksissa ei ole havaittu ohjearvojen ylityksiä kaava-alueen läheisyydessä sijaitsevien asuin- tai lomarakennusten osalta. Vastaavat arviointitavat ovat todettu lainvoimaisiksi useissa muissa tuulivoimaloita koskevissa oikeuskäytännöissä.

Edellä esitetyin perustein kunta toteaa, että valitus on myös näiltä osin perusteeton.

Kokonaisuutena kunta toteaa, että Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaava on valmisteltu voimassa olevien lakien, ohjeistusten ja käytäntöjen mukaisesti. Kunta on käyttänyt sille kuuluvaa harkinta- ja päätäntävaltaa oikeassa järjestyksessä ja riittävin tiedoin ja perustein. Lisäksi osayleiskaavan vaikutukset on selvitetty asianmukaisesti ja riittävästi.

Näin ollen Liperin kunnanvaltuuston päätös 26.5.2025 § 40 Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymisestä ei ole lainvastainen millään valituksissa esitetyllä tavalla ja valitukset tulee hylätä perusteettomina ja kaavaa koskeva päätös tulee pysyttää voimassa.

Vaikutusten arviointi	Lainvoimaisella Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavalla edistetään kuntastrategian mukaisesti kunnan elinvoimaisuutta. Lisäksi kaava toteutuessaan tukee kunnan hiilineutraalisuutta (Hinku-kunta hanke) sekä lähialueiden energiahuollon varmuutta ja omavaraisuutta.
Valmistelija	Kaavoituspäällikkö
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus antaa lausuntonaan edellä esitetyn lausunnon Itä-Suomen hallinto-oikeudelle. Liperin kunnan valtuuston päätös 26.5.2025 § 40, jolla se on hyväksynyt Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan, ei ole valituksiin 1476/2025 ja 1523/2025 liittyen lainvastainen millään valituksissa esitetyillä tavoilla ja valitukset tulee

hylätä kaikilta osin ja Liperin kunnan valtuuston päätös 26.5.2025 § 40 tulee pysyttää voimassa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti antaa lausuntonaan edellä esitetyn lausunnon Itä-Suomen hallinto-oikeudelle. Liperin kunnan valtuuston päätös 26.5.2025 § 40, jolla se on hyväksynyt Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan, ei ole valituksiin 1476/2025 ja 1523/2025 liittyen lainvastainen millään valituksissa esitetyillä tavoilla ja valitukset tulee hylätä kaikilta osin ja Liperin kunnan valtuuston päätös 26.5.2025 § 40 tulee pysyttää voimassa.

Tiina Savolainen ja Asmo Varis jäävisivät (osallisuusjävi) itsensä ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Ote

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Lisätietoja

kaavoituspäällikkö, p. 0400 125 152